

παρεκάλεσε νὰ ἐπιτραπῇ πρὸς αὐτὴν νὰ ἴδῃ διὰ τὴν κευταινόν φορὲν τὸ πρόσωπον τοῦ ἀτυχοῦ φίλου του. Οἱ περιεστῶτες ἐνέδωκαν εἰς τὴν παράκλησιν, καὶ ἀνοιξαντες τὸ σέρετον (τὰ φέρετρα εἰς Ἀγγλίαν δὲν καρφώνονται διὰ νὰ μὴ ταράσσωνται οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀποθανόντος ἐκ τοῦ κρότου), ἔδειξαν τὸ πρόσωπον τοῦ Σερβίου. Τότε ὁ ἄγνωστος ἐκβαλὼν ἀπὸ τὸ θυλάκιον αὐτὸν ἔνταλμα συλληψεως, κατέσγε τὸ πτῶμα. 'Ο Κ. Κάννυχ καὶ ὁ Κ. Συμμούθ, σεῖτινες ἡσαν παρόντες, δεῖ νὰ σώσωσιν αὐτὸν, ἐπλήρωσαν εἰς τὸν κλητῆρα τὸ χρέος τοῦ ἀποδιώσαντος δι' ἓν ἐγένετο ἡ κατάσγεσις, ἀναβαίνον εἰς δεκατέσσαρας περίπου γειτιάδας δραχμῶν.

ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΟΣ ΥΠΝΟΣ. 'Ανέγγιωμεν εἰς ἀγγεῖον ὑποθηκεῖσαν τὸ 1825 ἔτος ἀπὸ Πρωσον ἰατρὸν πρὸς τὴν κυβέρνησιν του, ὅτι εἰς τὴν πόλιν Μαδεβάχ, ἐν Οὐεστφαλίᾳ, νέα τις γυνὴ εἰκοσιετής, ἐκοιμήθη κατὰ συνέγματ τετρακοσίας πεντηκοντά καὶ μίαν ἡμέρας, ἔξαιρουμένων τῶν ὀλίγων λεπτῶν τῆς ὥρας καθ' ἥν ἐξπνιγέστο διὰ νὰ οάγη: ἀμαρτία δὲ μετὰ τὸ γεῦμά της ἐκοιμάτο. Καθ' ὅλον δὲ τοῦτο τὸ μακρὸν διάστημα μίαν μόνην φορὰν ἐξύπνησεν οἶκοθεν, ὅλαις δὲ αἱ συνήθεις φυσικαὶ γρεῖσι: ἐξεκληροῦντο ἐν τάξει. Τὸ παρόδοξον τοῦτο φαινόμενον ἀπεδόθη εἰς πληγὴν τὴν ὄποιαν πρὶν ἐλαύνειν εἰς τὴν καρακήν.

Κ' ἕκας ποῦ τρῶν καὶ τέλουνται καὶ διπλογιρετοῦνται
Ο Μαγίδη Λάμπρος ἐστιεὶς τοῦ καπετάν 'Ανδρούτσου'
Νάρθηκ, 'Ανδρούτσο, νὰ σμίξωμε νὰ πάρεμε τὰ καράδια.
Καὶ κάνει τὸν κατέρροφον 'στὸ Δίστομο περγάνει.
'Ανδρούτος πάει τὴ στεριὰ καὶ Λάμπρος τοῦ πελάγου.
Κ' ἐπῆγεν καὶ ἀντεμώθηκαν σίνα παλιοκαλησάκι.
Ανδρούτους εἶναι ξακουστὸς εἶναι καὶ ξακουσμένος.
Ανδρούτος σὲ θέλει ἡ Μοσχοδίκα σὲ θέλει ἡ Ρουστίκ
Καὶ νάρθηκ μετ' ἐμέ· ανε γὰ μπούμε 'στὰ καράδια.
Κι' αὐτῆνος ἐγελάστηκε καὶ πάει μὲ τὰ καράδια.
Καὶ μέστὸν Πόρο πήγανε καὶ μέστην Τζιά πήγανουν.
Βλέπουν καράδια πούριγονται, καράδια ἀπὸ τὴν Πόλη.
'Αλλοι τὰ λένε 'Ρούστικ καὶ ἄλλοι τὰ λένε τοῦ Φράγκου.
Αὕτη δὲν εἶναι 'Ρούστικ κατέλα δὲν εἶναι τοῦ Φράγκου.
Μέντη εἰναι 'ό Καπετάν Παραᾶς πόργυεται ἀπ' τὴν Πόλη.
Κ' ἔγειρε καράδια δεινούτων, φρεγάδες δεκαπέντε.
Σὴν πιάστηκεν 'στὸν πόλεμο ἀπὸ τὴν ποὺ φέτος τὸ βράδυ,
Πολλοὶ κλέφταις σκοτώνονται τοῦ καπετάν 'Ανδρούτσου,
'Αλλοις τοὺς πιάνουν ζωντανούς καὶ ἄλλοις σκοτωμένους,
Καὶ τὸν 'Ανδρούτσο ζωντανὸ μὲ δώδεκα νομάτων:
Ιὸν πῆραν καὶ τὸν πήγανε 'στὸν Βασιλεὺα στὴν Πόλη.
Καὶ δὲ θεσιλεῖς τὸν βώτης καὶ δὲ θετιλεῖς τοῦ λέει:
'Κο' εἶται 'Ανδρούτος ξακουστὸς: 'Ανδρούτος ξακουσμένος,
Ποῦ χάλπος τὴν 'Ρούμελη καὶ δῆλα τὰ βίλατίτι;
Τύρα σὲ πιάστην ζωντανὸ καὶ σ' ἔφεραν 'στὴν Πόλη,
Μὲ Τούρκους ἐπολέμητες, μὲ Τούρκους, μὲ Ρωμαίους
Καὶ μὲ ένα Μπέη πολεμᾶς καὶ μὲ ένα Μπέη τρέχεις,
Τοῦ χίλιας τὰ σπήτια του καὶ σκότωσες κι' αὐτόνε.
'Ανδρούτος μὲ γὰ δὲν φαίνεσαι τοῦτο τὸ καλοκαΐρι,
Νὰ 'δρῆσις φυλά 'στὴν Λιάκουρα, φυλά 'στὰ κορυφοβούνια,
Νὰ στείλης τὰ μπουλούκια σου σ' οὖλα τὰ βίλατίτι,
Τὸν Καλόγερο 'στὰ Σάλωνα, τὸν Καλακούδη 'στὸ Λιδωρί;
Μὲ οὐδὲ εἶναι, μὲ οὐδὲ φαίνεται, μὲ οὐδὲ χαρτί τοῦ στέρνου.
Κύριε μου, τι νὰ γίνεταιν ὁ καπετάν 'Ανδρούτσος;
"Ολος ὁ κόσμος καρτεραῦν καὶ ἡ μάνατου παντίζει!

LXXXV.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ.

(Συνέχεια. "Ιδε φυλλάδ. ΡΙ")

— o —

LXXXIV.

Τ' 'Ανδρούτος ἡ μάνα γαίρεται (1) τ' 'Ανδρούτσου ἡ μάνα εκλαίει.
Ἐχει τοὺς νιόντες ἀρμάτωλούς καὶ καπεταναρέους.
Στα καραθύρια κάθεται ταῖς στράταις ἀγναντεύει,
Βλέπει διεδίταις πούρχονται διεδάταις ποῦ περνοῦνται.
Διεδάταις ποῦ διεδάνετε, περάταις ποῦ περνάτε,
Μήν τοτε τοῦ ἀρμάτωλος τὸν Καπετάν 'Ανδρούτσου,
Εἰς τὶ χώριας εὔρεσκεται, σὰ ποτε βιλαέτια.
'Αλλοι λέντει 'στὴν Πρέβεζα, λέντει εἰς τὴν Πάργα.
Κι' 'Ανδρούτσος ἔσεγκειτε 'στοῦ Γεράκηαν τὰ σπήτια
Παιδιά μᾶς πῆρε τὴν ἀνοιξία, ἀπῆρε καλοκαΐρι,
Νὰ 'δρεύμεν πάνω 'στὰ βουνά, ταῦ Λιάκουρα 'στὴν ὁάζη
Νὰ γράφω μιὰ πικρὴ γρασσὴ καὶ ἔνα κοιμιάτι γράμμα,
Νὰ στείλω μέστη τὴν Λειβαδία νὰ στείλω μέστη τὴν Φιέζ.
Γλήγορε τὸν μουρτσαλὲ νὰ γίνει Καπετάνος,
Νὰ καρκτέκω ἀρμάτωλος σοῦλη τὰ βίλατίτι.
Κι' 'Ανδρούτσος ἐπροδόθισε μὲς τὸν Δελῆ 'Αγιάτη (2),
Δελῆ νάρθηκε νὰ σμίξωμε, νὰ περπατοῦμε μὲν ἔμα
Νὰ πάγω χώριας καὶ χωριά, νὰ πάγω βιλαέτια.
Κ' διγήκαν καὶ ἀντεμώθηκαν 'στὴν Λειβαδίας τὸν κάμπο.

(1) Σταῖς Διβανάταις 'στὸ Ταλάντι.

(2) Παπαδόπουλο, τὸ ὄποιον ἐτούρκεστε μικρόν.

Σεββάτο δρέδη πίναμε, τὴν Κυριακή ὅλη ἡ μέρεια
Καὶ τὴν δευτέρη τὴν αὐγὴ σύθηκε τὸ κρασί μας.
Κι' ὁ Καπετάνιος μὲ στειλείς κρασί νὰ πάσι νὰ φέρω.
Κ' ἐγώ 'μουν ξένος κι' ἀτζαμῆς, τὴν στράτα δὲν θέξεύρω.
Κ' ἐπῆγα στράταις ἔρημαις καὶ ἔρημα μονοπάτια.
Τὸ μονοπάτι μὲ ἔνγαλε σὲ μὰ παλαιοκαλητσούλα,
Ποῦ τὴν σαράντα μνήματα ἀσέλφεις καὶ ξαδέλφια,
Κ' ἔντα μνήματα τῆν ζέχωρα, ζεχωριστὸς ἀπὸ τὸ ζάλιο,
Δὲν τοῦτο καὶ τὸ πάτητο ἀνάμετα ἀπὸ τὰ μάτια.
Κ' εἴχε τὰ μάτια τὸ ἀνοιχτὰ καὶ ἐμβῆκε γάλια μέσα.
Ακούω τὸ μανῆμα καὶ δογγά καὶ δερυκανετεινά.
Γυρίζω πίτα καὶ τηρῶ, γυρίζω καὶ τηρῶ.
Ποὺς εἶναι ποὺ μὲ πάτητος ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μάτια
Κ' εἴχε τὰ μάτια μὲ ἀνοιχτὰ καὶ ἐμβῆκε γάλια μέσα
"Αν τηνας ναιός νὰ γαίρεται, καὶ νετά να καιλαρόνη,
Κι' δι' τηνας γίρος σάντης ἐμέ νὰ κάθεται νὰ κλείγη.
Τάχη δὲν ήμουν καὶ ἔγω ναιός, δὲν ήμουν παλληκάρη,
Γάρχα δὲν ἐπερπάτησε τὴν ιύχτα μὲ φεγγάρι,
Καὶ τὴν αδηγούλη μὲ δροσά δεσφά νὰ πάρει τημέρα,
Τάχη δὲν ἐκευνήγησα καὶ ἐγώ στοῖτος τὸν τόπον;
Τὰ παλληκάρη μὲ δραπροστά καὶ ἔγω πάσι στὴν μέση
Κ' ἐπῆγα καὶ ἀποκλείστηκε φυλά 'στην καστράκι.
Τρεῖς μέραις κάνω πόλεμο, τρεῖς μέραις καὶ τρεῖς νύχταις
Καὶ αἱ γιαυρούσι μιὰ φορὰ, κάνω γιαυρούσι πίντε"
Γάν διδεκτό μου ἐσκότωσαν τὸν καπετάν Γιάνη,
Καὶ ἂν καύῃ ὁ Θεός καὶ ἡ Παναγία καὶ οἱ ἄγιοι ποὺν ἀπέντα
Νὰ πιάσω τὸ τουφέκι μου νὰ βγάλω τὸ σπαθί μου,
Νὰ κάνω μάντις δίχως γιαύνης, γυναίκας δίχως ἀδρες,
Νὰ κάνω καὶ μιὰ δραχμήτισσα νὰ περπατῇ νὰ κλείγη.

LXXXVI.

Μήτ' τὴν καρυὰ μέσον τὴν ἐλιὰ, μήτ' εὐς καρυᾶς τὴν ἥπερ
Ἐπανερῶθεν ἔντα στοιχεῖαν καὶ τροίαν τοσούτην ἀνθραιωμάνους.
Τοὺς ἑραγγεῖς, τοὺς ἵστωσε, κανένα δὲν ἀφίει.
Καὶ ὁ Θεοῖς ποὺ τὸ μαθῆτα, πολὺ μάχην τοῦ ἡλίου.
Στελνεις καὶ φτιῶντις ἐν τοῖς γρατὶ καὶ ἔντα κομιδὴν γράμμα,
Στελνεις, τῇς γύρας τὸ παντά, τὸν Κώστακα τὸν Γιάννην,
Παντόποιον, τὰς θάλας ὁ βασιλεῖς, πανδέμη, τὰς θάλας τὸν Ρήγαν.
Μήτ' εὖς θελητὴ γιὰ κρέμασμα νὰ πάρῃ νὰ μᾶς κρεμάσῃ;
Δὲν εὖς θελεις γιὰ κρέμασμα νὰ πάρῃ νὰ εὖς κρεμάσῃ
Στὰς θέλεις διὰ τὸ στοιχεῖον ποὺ τροίαν τοσούτην ἀνθραιωμάνους,
Τοὺς ἑραγγεῖς τοὺς ἴστωσε καὶ τὸν δὲν ἀφίει.
Καὶ ὁ Γιάννης ἀξινήσεν ἀντάμυχον μὲν τὸν Κώστα,

Καὶ κάνουν τὸν κατέφορο καὶ πᾶν κατὰ τὸν κάρπο,
Καὶ ὁ τόπος ἐταράζουνταν καὶ τὰ δουνά ἵστανταν,
Καὶ τὸ στοιχεῖον ἡσείνησε νὰ πάρῃ νὰ ἀνταμβούντε.
Καὶ ἐπίγανε καὶ ἐπείσθηκαν τὸν μέσην ἀπὸ τὸν κάρπο
Τὸ ποῖσται Κώστακα μὲν ὁδελός, καὶ πολυαγαπημένε,
Γύρνε όπισθε διγάλλεμε καὶ ἑγίοντες ὁ Γιάννης,
Καὶ ἔγώ μει ὁ Γιάννης ξακουστός, Γιάννης δὲ ξρκουσμένος
Ποὺ τὰ σκοτώνω τὰ στοιχεῖα τὸν μέσην ἀπὸ τὸν κάρπο.
Καὶ δουρινεῖ πάρῃ ὁ Κώστακας καὶ τὸ δράσκει σκοτωμένο.
Καὶ ὁ Γιάννης ἔχουσχούτεσσε φυλὸν τραγοῦδι λέει
Κώστακα μέρες τὴν μάνα μας, σύρε τὸν ἀδελφό μας
Νὰ πάρῃ μέση τοῦ δραστείας, νὰ παρῇ συγχαρίτεια
Ποὺ τὸ στοιχεῖο τὸ σκότωσα καὶ τῷρα σκοτωμένο.

ΤΟΙΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙΣ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ.

Ἡ χολέρα, ἐνσκήψατα ἀμεθίκτος εἰς τὴν βασιλεύουσαν τῆς Ἑλλάδος, περιέφερεν ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας τὸ δρέπανον αὐτῆς ἐπὶ πάσας τὰς τάξεις τῆς Ἀθηναϊκῆς κοινωνίας· ἀπηνέστερον δὲ ἐθέρισε τὴν τάξιν τῶν βιομηχάνων, τῶν ἡμεροβίων καὶ τῶν ἐργατῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς λαός, κατοικῶν χώρας εὐκρατεστάτας, καὶ διὰ τοῦτο ἀγνωστὸν σχεδὸν τὰς ἐπιδημίας, ἐνεπλήσθη τρόμου, αὐτὸς δὲ ἀτρόμητος ἀπένοιτε τῶν αραιῶν τοῦ ἐγθύρου, καὶ κατέφυγεν ἐκ τῆς πρωτευούσης εἰς μέρη ὑγιέστερα. Τούτο διατί καὶ τὸ παρόν φυλλαδίον ὡς καὶ τὸ προεκδοθὲν δὲν ἐδημοσιεύθησαν τὴν ἀριστερὴν ἡμέραν.

Ἄλλα καὶ τυμπάνα τὴν προσαγγήν ἡμῶν πᾶσαν ἡναγκάσθηκεν νὰ μεταφέρωμεν κατὰ προτίμησιν ἐλλαχοῦ· οἱ πάσχοντες, οἱ ἐνδεεῖς, οἱ περιθοισμένοι, εἶχον ἀνάγκην συνδρομῆς, παραμυθίας καὶ ἐνθαρρύνσεως. Καταλιπόντες ἄρα πρὸς ὄραν τα φιλολογικὰ ἔργα εἰσήλθομεν εἰς τὰς καλύβας αὐτῶν, καὶ ἐξεπληρώνταμεν χρέος ἐρώτερον, ἐνισχύσαντες αὐτοὺς διὰ συμβουλῶν, καὶ ἀνακουφίσαντες διὰ τῶν βοηθημάτων, δια τὸ φιλόλαον βασιλικὸν ζεῦγος καὶ οἱ φιλάνθρωποι τῶν Ἀθηνῶν ἐπεδαψίλευσαν ἐπὶ αὐτῷ τούτῳ.

Ἐὰν η θεία πρόνοια ἐπιτρέψῃ εἰς ἡμᾶς νὰ ἐπιέγαμεν εἰς τοὺς συγγενεῖς, τοὺς φίλους, καὶ τοὺς ἄλλους ἀγαπητοὺς συμπαλίτας τῶν ὄποιων Ὁρηνοῦμεν τὸν θάνατον, θέλομεν ὅμιλησει ἐκτενέστερον περὶ τοῦ δλέθρου τὸν ὄποιον προεξένησεν ἡ ὀσπερεῖ κεραυνός καταπεσοῦσα βροτολοιγὸς αὐτῇ νοσος, ὅτε καὶ ἐλπίζομεν νὰ τύχωμεν τῆς συγγνώμης τῶν κυρίων συγδρομητῶν διὰ τὴν ἀκουσίαν βραδύτητα τῆς ἐκδόσεως.